

Thế giới quan triết lý Phật:

ĐIỀU CẢNH TỈNH NHỨC NHỎ

Thế giới quan trong triết lý Phật mở rộng đến vô cùng tận – qua các khái niệm cổ nhưng lại là rất mới đối với con người, như : vi trần số – thế giới hải.

Khái niệm thế giới hải:

“Thế giới hải này có các lớp phong luân nhiều như số bụi nhỏ của núi Tu di giữ gìn, lớp phong luân trên cùng nâng đỡ biển Hương thủy, biển Hương thủy này có hoa sen lớn tên là Chúng chủng quang minh nhụy hương chàng, thế giới hải Hoa tạng trang nghiêm trụ ở trong hoa sen này, có núi Kim cương luân bao bọc chung quanh. Tất cả đất đai trong núi Kim cương luân đều do kim cương tạo thành. Trong đất đai này lại có vô số biển Hương thủy nhiều như bụi nhỏ của các cõi Phật, chung quanh mỗi biển Hương thủy có vô số 4 thiên hạ nhiều như nước của các biển Hương thủy. Trong mỗi một biển Hương thủy cũng có vô số thế giới chủng nhiều như vi trần của các cõi Phật, mỗi mỗi thế giới chủng lại có vô số thế giới nhiều như bụi nhỏ của các cõi Phật. Biển Hương thủy ở ngay chính giữa có tên là Vô biên diệu hoa quang, mọc 1 hoa sen lớn, trên hoa sen có thế giới chủng gọi là Phổ chiếu thập phương xí nhiên bảo quang minh, 20 lớp thế giới trang nghiêm đều ở trong thế giới này, được sắp xếp có lớp lang, mỗi thế giới đều có vô số thế giới nhiều như bụi nhỏ của các cõi Phật bao bọc chung quanh, mỗi thế giới đều có Phật xuất hiện, giáo hóa chúng sinh. Nhị thập trùng thế giới cũng gọi Nhị thập trùng Phật sát, từ dưới lên trên là: 1. Thế giới Hoa tạng Tối thắng quang biến chiếu, nương vào hoa Chúng bảo ma ni mà an trụ, Phật hiệu là Li cầu đấng. 2. Thế giới Hoa tạng Chúng chủng hương liên hoa diệu trang nghiêm, nương vào lưới Bảo liên hoa mà an trụ, Phật hiệu là Sư tử quang thắng chiếu. 3. Thế giới Hoa tạng Nhất thiết bảo trang nghiêm phổ chiếu quang, nương vào các thứ ngọc báu mà an trụ, Phật hiệu là Tịnh quang trí thắng chàng. 4. Thế giới Hoa tạng Chúng chủng quang minh hoa trang nghiêm, nương vào biển Chúng sắc kim cương thi la chàng mà an trụ, Phật hiệu là Kim cương quang minh vô lượng tinh tiến lực thiện xuất hiện. 5. Thế giới Hoa tạng Phổ phóng diệu hoa quang, nương vào biển Nhất thiết thụ trang nghiêm bảo luân vông mà an trụ, Phật hiệu là Hương quang hỷ lực hải. 6. Thế giới Hoa tạng Tịnh diệu quang minh, nương vào biển Kim cương cung điện mà an trụ, Phật hiệu là Phổ quang tự tại. 7. Thế giới Hoa tạng Chúng hoa diệm trang nghiêm, nương vào biển Nhất thiết bảo sắc diệm mà an trụ, Phật hiệu là Hoan hỷ hải công đức danh xưng tự tại quang. 8. Thế giới Hoa tạng Xuất sinh

uy lực địa, nương vào biển Chủng chủng bảo sắc liên hoa tọa hư không mà an trụ, Phật hiệu là Quảng đại danh xưng trí hải chàng. 9. Thế giới Hoa tạng Xuất diệu âm thanh, nương vào biển Hằng xuất nhất thiết diệu âm thanh trang nghiêm vân ma ni vương mà an trụ, Phật hiệu là Thanh tịnh nguyệt quang tướng vô năng tối phục. 10. Thế giới Hoa tạng Kim cương chàng, nương vào biển Nhất thiết trang nghiêm bảo sư tử tòa ma ni mà an trụ, Phật hiệu là Nhất thiết pháp hải tối thắng vương. 11. Thế giới Hoa tạng Hằng xuất hiện để quang bảo quang minh, nương vào biển Chủng chủng thù diệu hoa mà an trụ, Phật hiệu là Vô lượng công đức hải. 12. Thế giới Hoa tạng Quang minh chiếu diệu, nương vào biển Hoa toàn hương thủy mà an trụ, Phật hiệu là Siêu thích phạm. 13. Thế giới Hoa tạng Sa bà, nương vào lưới hoa sen được nâng đỡ bởi phong luân nhiều màu sắc mà an trụ, Phật hiệu là Tì lô giá na Như lai Thế tôn. 14. Thế giới Hoa tạng Tịch tĩnh li trần quang, nương vào biển Chủng chủng bảo y mà an trụ, Phật hiệu là Biến pháp giới thắng âm. 15. Thế giới Hoa tạng Chúng diệu quang minh đấng, nương vào biển Tịnh hoa vông mà an trụ, Phật hiệu là Bất khả tối phục lực phổ chiếu chàng. 16. Thế giới Hoa tạng Thanh tịnh quang biến chiếu, nương vào biển Chủng chủng hương diệm mà an trụ, Phật hiệu là Thanh tịnh nhật công đức nhãn. 17. Thế giới Hoa tạng Bảo trang nghiêm, nương vào biển Quang minh tạng ma ni tàng mà an trụ, Phật hiệu là Vô ngại trí quang minh biến chiếu thập phương. 18. Thế giới Hoa tạng Li trần, nương vào biển Chúng diệu hoa sư tử tòa mà an trụ, Phật hiệu là Vô lượng phương tiện tối thắng chàng. 19. Thế giới Hoa tạng Thanh tịnh quang phổ chiếu, nương vào biển Vô lượng sắc hương diệm tu di sơn mà an trụ, Phật hiệu là Phổ chiếu pháp giới hư không quang. 20. Thế giới Hoa tạng Diệu bảo diệm, nương vào biển Nhất thiết chư thiên hình ma ni vương mà an trụ, Phật hiệu là Phúc đức tướng quang minh”. (Theo Tự điển Phật Quang).

Bản thân của ngôn ngữ luôn thay đổi theo dòng chảy của thời gian, chỉ mới vài chục năm thôi, văn của nhà văn Hồ Biểu Chánh đã trở nên quá “quê mùa” ; nhích lâu hơn một chút: những gì gọi là tuyệt tác của đại thi hào Nguyễn Du sẽ dần trở nên rất khó “thâm thấu” đối với thế hệ kế tiếp ...

Vì vậy, khi tiếp cận với văn bản hàng ngàn năm – như các kinh Phật – để hiểu rõ là điều không dễ dàng – để có sự tin cậy (niềm tin) càng khó hơn. Song, một khi có đủ niềm tin – sự hiểu của con người sẽ vụt lớn hẳn lên rất nhiều – tựa như mới được ngoi từ đáy giếng lên vậy.

Để có thể dễ hình dung hơn về cách mô tả cổ xưa cách đây hàng ngàn năm này, hãy dùng khái niệm *cõi* – hoặc *nước* – thậm chí có thể dùng cả khái niệm *ngân hà*, *thiên hà*.

Như vậy, trong cái vô hạn, có *vi trần số* những *cõi* (*ngân hà*, *thiên hà*) mà con người – không thể biết, không thể khám phá ra được – bởi còn trông cậy vào

những công cụ phát minh, tức những thứ hỗ trợ – thuộc về hữu hạn (máy bay, đĩa bay ... những thứ này, cho dù cực kỳ hiện đại đến đâu đi chăng nữa – đều thuộc ngưỡng của hữu hạn. Và một khi thuộc về hữu hạn như thế thì chạm đến những gì thuộc vô hạn mãi mãi chỉ là câu chuyện của viễn tưởng).

Điều vô cùng tuyệt diệu là: chính con người – hoàn toàn có khả năng vượt qua những giới hạn của hữu hạn – để tự đi vào thế giới vô hạn .

Mở rộng nhận thức nhân loại và là lời cảnh tỉnh nhứt nhối

Chỉ mới gần đây thôi, loài người mới phát hiện ra những giải ngân hà là vô cùng tận (*vi trần số thế giới hải*). Thế giới quan trong triết lý Phật, một mặt nâng tâm nhận thức, mở rộng kiến thức nhân loại – song điều quan trọng hơn, đó là: sự cảnh tỉnh nhân loại. Chẳng hạn, *thế giới hải* của khái niệm “địa ngục” – đó là thế giới của những “loại người” chỉ nghĩ đến mình mà bất chấp tất cả, chà đạp lên tất cả – vì vậy, đây là thế giới của sự cấu xé khủng khiếp nhất ; đây là thế giới đầy rẫy, ngập tràn những tiếng rên xiết ; đây là thế giới của mọi sự đốn đau – sự đốn đau kéo dài đến bất tận. Tất cả những điều này rất cụ thể – bởi nó vẫn còn thuộc về nhận thức – cũng bởi đây không phải, chưa phải là *tánh không*. Chỉ một cơn đau răng thôi, đã là nhứt buốt tâm can – thế nhưng sự đau đớn của thế giới này là của toàn thân – khi từng miếng thịt bị rút ra khỏi cơ thể. Sự chết trong thế giới này là điều mơ ước lớn lao, đó là điều mong muốn tột cùng – song, điều đó là không thể – bởi liền sau sự chết, ngay lập tức là sự sanh. Không biết đến bao nhiêu đời , bao nhiêu kiếp như thế – để bù đắp cho những tội ác đã gây ra đối với muôn loài – khi còn được làm người.

Triết lý Phật – luôn là lẽ thật – bởi sự vẽ vời chẳng thể mang lợi ích vĩnh hằng. Vậy mà, sự cảnh tỉnh từ triết lý đầy ắp tình thương yêu này – lại bị bỏ rơi, để ngoài tai, của không ít người. Đó là điều bất hạnh quá lớn cho nhân loại vậy.

(*Trích từ: Chú giải kinh Hoa Nghiêm*)